

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Таблиця 2 – Реалізація репродуктивного потенціалу залежно від схеми синхронізації n=39

Групи тварин	Проявили статево охоту з 1-ої по 8-му добу досліджу		Запліднились після застосування схеми		Проявили охоту до 45-го дня після синхронізації		Стали тільними за 60 днів досліджу	
	п	%	п	%	п	%	п	%
Перша група n=17	2	11,7	9	52,9	4	23,5	13	76,4
Друга група n=22	2	91	13	59,1	6	27,3	19	86,3

Отже, у першій групі протягом 60 днів досліджу тільними стали 76,4 % корів. При цьому 2 (11,7 %) самки проявили охоту до восьмої доби і були осіменені. Дев'ять корів (52,9 %) стали тільними завдяки застосування схеми «овсінх». Ще 4 (23,5 %) проявили охоту до 45 дня від початку досліджу. У другій групі тільними стали 59,1 % корів після застосування модифікованої схеми. Загалом до 60 днів досліджу у цій групі тільними стали 86,3 % самок, що на 9,9 % більше проти першої групи.

Підвищення заплідненості корів другої дослідної групи, на нашу думку, може бути зумовлене тим, що застосування сурфагону у дозі 5 мл на 9-й день прискорює овуляцію, а тому осіменіння таких самок на 10-ту добу, очевидно, буде запізним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кузєбний С., Шарапа Г., Шилофост В. Перебіг отелєння і післятєльного періоду у корів молочного напрямку продуктивності. *Тваринництво України*. 2014. №3-4. С. 32–36.
2. Калиновський Г.М., Омєлянєнко М.М., Прус В.М. Жовте тіло яєчників за різного стану корів. *Науковий вісник ЛНАУ*. №53. 2013. С. 59–63.
3. Mondal S., Singh R.L. Emerging Issues in Climate Smart Livestock Production: *Biological Tools and Techniques*. London: Academic Press, 2021. P.325.
4. Захарін В.В., Семенюк Я.С. Ефективність синхронізації статевої охоти, овуляції та осіменіння корів. «Еколого-регіональні проблеми сучасного тваринництва та ветеринарної медицини»: *матеріали VII Всеукр. наук.- практ. конф. Наукові читання 2020 р.* 10 грудня 2020. Житомир: Поліський національний університет, 2020. С. 94–97.

УДК 636.2.09:618.19-002:616-08

ГАЛДІН І.А., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – ІВАСЕНКО Б.П., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ТЕРАПІЯ КОРІВ ЗА СУБКЛІНІЧНОГО МАСТИТУ

Було встановлено, що у господарстві протягом 2024 року захворіло 28 (19,4 %) корів на клінічну форму маститу. Пр. цьому частіше відмічали серозну форму запалєння у 11 (39,3 %) корів, катаральну 8 (28,5 %), гнійно-катаральну 5 (17,9 %) та у 4 (14,3 %) була геморагічна форма запалєння молочної залози. За діагностики прихованої форми маститу виявили 34 (23,6 %) корови. Ефективність терапії корів першої, другої та контрольної груп склали 83,3%, 100 % та 80 % відповідно.

Ключові слова: корови, мастит, терапія, Ainil, синулокс, новокаїн, іхглукол.

Згідно даних чисельних джерел літератури запалєння молочної залози у корів реєструється у різних господарствах та у різні роки від 21,0 до 70,0 % стада, а у 9–11 % тварин зустрічаються рецидиви – два і більше разів упродовж лактації. Частіше відсоток уражень зростає у осінньо-зимову пору року та навесні [1–3]. Проте у окремих випадках є і літні спалахи захворюваності. Згідно інформації від Міжнародної молочної федерації, Європейської асоціації тваринників та за повідомленнями літературних джерел, клінічний перебіг маститу діагностується у 20,0–25,0 %, а субклінічний – у 35,0–50,0 % корів молочного стада [4, 5].

Виходячи з наведеного, за метою роботи було вивчити терапевтичну ефективність деяких методів терапії корів за субклінічного маститу.

Дослідження проводили на 144 лактуючих коровах голштинської породи, що належить НВЦ БНАУ. Тварин досліджували на предмет діагностики клінічної та субклінічної форми запалення вимені. Дослідження тварин проводили за загально прийнятими методиками: огляд, пальпація, оцінка секрету молочної залози. Дослідження на субклінічний перебіг проводили за допомогою мастидину та, інколи, пробою відстоювання. За позитивної реакції на мастидин та позитивній пробі відстоювання молока, корову вважали хворою та лікували. Нами було встановлено, що протягом 2024 року на клінічну форму маститу хворіли 28 (19,4 %) корів (табл. 1).

Таблиця 1 – Діагностика маститу серед корів дійного стада, n=144

Характер секрету молочної залози									
Фізіологічна норма		Характер запалення							
		серозний		катаральний		гнійно-катаральний		геморагічний	
п	%	п	%	п	%	п	%	п	%
116	80,5	11	39,3	8	28,5	5	17,9	4	14,3

Із них частіше відмічали серозний характер запалення 39,3 %, катаральний та гнійно-катаральний – 28,5 % та 17,9 % відповідно, ще у 4 (14,3 %) корів була геморагічна форма запалення.

У 34 (23,6 %) було виявлено субклінічну форму маститу. Для визначення терапевтичної ефективності, цих тварин розділили на три групи (табл. 2).

Таблиця 2 – Методи терапії корів за субклінічного маститу

Група корів		Методи терапії
Перша	2	Ainil 3 мл х 100 кг/маси тіла, один раз на добу, тричі
Друга	2	Ainil 3 мл х 100 кг/маси тіла, один раз на добу, тричі Синулекс LC тричі у кожен хвору чверть через 24 години
Третя (контрольна)	0	Іхглюкол по 20 мл в/м тричі, через 24 години Інтраабдомінальне введення 10,0 % р-ну новокаїну 10,0 мл, тричі, через 48 годин

Протягом курсу терапії проводили спостереження за станом тварин, перебігом хвороби. Щодо одержаних результатів терапії корів, то вони наведені у таблиці 3.

Таблиця 3 – Ефективність лікування корів за субклінічного перебігу маститу

Групи корів	п	Виявили негативну реакцію на субклінічний мастит за курс терапії			
		через 48 год від першого введення препаратів			
		п	%	п	%
Перша	12	8	66,6	10	83,3
Друга	12	9	75,0	12	100,0
Третя	10	6	60,0	8	80,0

Так, у першій групі корів через 48 годин від початку лікування, одужало 8 (66,6 %) корів, у другій – 9 (75,0 %) та у третій – 6(60,0 %).

За увесь курс лікування кращі результати були у другій групі, де застосовували

комплексний метод терапії. Тут одужали усі 100,0 % корів, у той час, як у першій та третій групах ці показники склали 83,3 % та 80,0 % відповідно.

Отже, за результатами терапевтичного ефекту, кращі результати ми отримали за застосування препаратів Аініл та синулокс LC згідно схем, що наведені у таблиці 2.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Association between age at first calving, year and season of first calving and milk production in Holstein cows. [E. Froidmont et al.]. *Animal*. 2013. Vol. 7, №4. P. 665–672.
2. Едмонсон П. Літній мастит – актуальна проблема молочного стада. *Ветеринарна практика*. 2013. №6. С. 38–39. 444
3. The International Dairy Federation (IDF). [Electronic resource]. URL: <http://idfws2017.com/international-dairy-federation/> (last accessed: 01.11.2017). The International Dairy Federation (IDF) represents.
4. Pamela L. Ruegg. A 100–Year Review: Mastitis detection, management, and prevention. *Journal of Dairy Science*. 2017. № 100. P. 10381–10397.
5. Довбня А., Березовський А., Фотіна Г. Динаміка захворювання корів на мастит в умовах промислового виробництва молока. *Науковий вісник ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій*. Серія: Ветеринарні науки. 2019. Том 21(96). С. 171–176. DOI: <https://doi.org/10.32718/nvlvet9630>.

УДК: 636.2.09:612.646:618.333

КОВПАК К.Р., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **ВЛАСЕНКО С.А.**, д-р вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОФІЛАКТИКА ЕМБРІОНАЛЬНОЇ СМЕРТНОСТІ У ВИСОКОПРОДУКТИВНИХ КОРІВ

Встановлено, що у 64,3% корів на 7-й день статевого циклу в яєчниках формувалися морфологічно якісні жовті тіла, а їх заплідненість досягала 72%. Водночас, у 35,7% пальпувалися жовті тіла невеликих розмірів, занурених у товщу тканин гонад, з неоднорідною ущільненою консистенцією. Результативність їх осіменіння була меншою у 2,4 раза на рівні 30%. За внутрішньом'язового введення 5 мл 2,5%-го масляного розчину прогестерону, двічі на 7-й та 15-й дні статевого циклу, заплідненість таких корів збільшувалася на 29% і досягала 50%.

Ключові слова: високопродуктивні корови, заплідненість, якість жовтих тіл, прогестерон.

Лютеальна фаза статевого циклу у корів розпочинається з формування жовтого тіла в яєчнику на 5-день та його гормональної активності – з 7-го дня [1]. Саме у цей період в порожнину матки потрапляє ембріон, для виживання якого необхідна повноцінна передгравідарна підготовка ендометрію. Під дією прогестерона, який синтезують лютеоцити, відбуваються значні зміни у матці: шийка матки закривається; рецептори, чутливі до міометиків, блокуються, що призводить до атонії матки; відбувається активна проліферація та потовщення ендометрію; активується секреція ембріотрофу матковими залозами тощо [2–4]. Тому, у лютеальну фазу ймовірність виживання ембріону цілком залежить від достатньо високого рівня прогестерону. Доведено [5, 6], що гормональна активність жовтого тіла залежить від його розмірів та форми, що дозволило розробити складову методології прогнозування заплідненості корів та профілактику ембріональної смертності.

Метою наших досліджень було визначити заплідненість корів, залежно від морфологічної якості жовтих тіл на 5–7-й день статевого циклу та ефективність профілактики ембріональної смертності за введення 2,5% розчину прогестерону.

Дослідження виконували в умовах молочної ферми ТОВ «Агрофірма «Матюші» Білоцерківського району Київської області.

Якість жовтих тіл визначали трансректальною пальпацією та ультразвуковим